

ภาษาญี่ปุ่น

ในโตเกียวโอลิมปิก 2020

ประพันธ์ รัตนลมบัต

โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม อ.ส.ท.

สวัสดีครับ ท่านสมาชิก และผู้อ่าน TPA News ทุกท่าน คอลัมน์ “สนุกกับภาษา” กลับมาพบกับทุกท่าน อีกแล้วนะครับ สำหรับ TPA News ฉบับนี้จะพาไปสนุกกับภาษาอะไรนั้น เชิญติดตามได้เลยครับ

เดือนที่ผ่านมาอีวันที่สำคัญที่มีการกล่าวถึงกันมาก นั่นคือ กีฬาโอลิมปิกที่ผู้คนทั่วโลกรอคอยนะครับ ถึงแม้ว่าจะประสบปัญหาวิกฤติโควิด-19 แต่ประเทศญี่ปุ่นก็ยังยืนยันที่จะจัดการแข่งขัน ตอนที่ผู้เขียนเขียนต้นฉบับอยู่นี้ โตเกียวโอลิมปิก 2020 ก็ได้ปิดฉากไปแล้วอย่างสมบูรณ์

แต่ก็ยังมีการแข่งขันพาราลิมปิกรออยู่ในช่วงปลายเดือน เพราะฉะนั้นผู้เขียนจะขอพูดถึงเกร็ดความรู้ และภาษาญี่ปุ่นที่น่าสนใจเกี่ยวกับโตเกียวโอลิมปิก 2020 นะครับ

อันดับแรก จะขอพูดถึงความรู้ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับโตเกียวโอลิมปิกกันก่อนนะครับ กำหนดการจัดโตเกียวโอลิมปิก 2020 คือ 23 กรกฎาคม 2021 - 8 สิงหาคม 2021 และกำหนดการจัดพาราลิมปิก 2020 คือ 24 สิงหาคม - 5 กันยายน 2021 โตเกียวโอลิมปิกครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 โดยครั้งแรกจัดขึ้นในวันที่ 10 ตุลาคม - 24 ตุลาคม 1964 มี 205 ประเทศ + ทีมนักกีฬาผู้ลี้ภัยเข้าร่วมในการแข่งขันครั้งนี้ สำหรับประเทศรัสเซียไม่สามารถเข้าร่วมในฐานะประเทศได้ เนื่องจากถูกห้ามเข้าแข่งขันหลังจากเกิดเรื่องอื้อฉาวเกี่ยวกับการใช้สารกระตุ้นในนักกีฬา แต่สามารถเข้าร่วมได้ในฐานะคณะกรรมการโอลิมปิกรัสเซียหรือ ROC ซึ่งภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า ロシアオリンピック委員会 (roshia orinipikku iinkai) ได้วันเองก็ไม่สามารถใช้ชื่อ สาธารณรัฐจีน ได้ เพราะประเทศจีนไม่ถือว่าได้วันเป็นประเทศ ทำให้ได้วันต้องเปลี่ยนมาใช้ชื่อ Chinese Taipei จึงจะสามารถส่งนักกีฬาเข้าแข่งขันได้ นอกจากนี้ยังมีทีมผู้ลี้ภัยเข้าแข่งขันโอลิมปิกเป็นครั้งที่ 2

ผู้ลี้ภัย หมายถึง ผู้ที่ถูกบังคับหรือจำเป็นต้องออกจากประเทศของตัวเอง เพื่อหลบหนีสงคราม การไล่ล่าสังหาร หรือภัยธรรมชาติ

คำว่า **โอลิมปิก** คนญี่ปุ่นจะเรียก 2 แบบ คือ **オリンピック** (orinipikku) หรือ **五輪** (gorin) แปลว่า 5 ห่วงที่เป็นสัญลักษณ์ของกีฬาโอลิมปิกนั่นเอง

การแข่งขันมีทั้งหมด 33 ชนิดกีฬา 339 รายการ (50 ชนิดกีฬาย่อย) มีกีฬาที่ถูกบรรจุเข้าไปใหม่ 5 ชนิดด้วยกันคือ

- ① 野球・ソフトボール (yakyuu/sofuto booru) กีฬาเบสบอล / ซอฟต์บอล
- ② 空手 (karate) กีฬาคาราเต้
- ③ スケートボード (sukeeto boodo) กีฬาสเก็ตบอร์ด
- ④ スポーツクライミング (supootsu kuraimingu) กีฬาปีนหน้าผา
- ⑤ サーフィン (saafin) กีฬาโต้คลื่น

สำหรับเหรียญรางวัล หรือ **メダル** (medaru) ในโตเกียวโอลิมปิกครั้งนี้ ญี่ปุ่นได้รับเหรียญมากกว่าโอลิมปิก 2016 ที่เมือจรีโอเดอจาเนโร ประเทศบราซิล ได้รับเหรียญทอง **金メダル** (kin medaru) 27 เหรียญ เหรียญเงิน **銀メダル** (gin medaru) 14 เหรียญ และเหรียญทองแดง **銅メダル** (doo medaru) 17 เหรียญ เป็นอันดับที่ 3 ของตาราง

อันดับต่อไป มาดูรายละเอียดที่น่าสนใจในโอลิมปิกครั้งนี้กันนะครับ **สัญลักษณ์** หรือภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า **エンブレム**

(enburemu) ของโตเกียวโอลิมปิก 2020 คือ ลายตารางหมากรุก ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 市松模様 (ichimatsu moyoo) ซึ่งเป็นลายที่นิยมใช้ในยุคสมัยเอโดะ (ค.ศ.1603-1867) ท่านผู้อ่านสามารถพบลวดลายนี้ได้จากชุดของทันจิโร่ตัวเอกในเรื่องดาบพิฆาตอสูรนั่นเอง

มาสคอต หรือภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า マスコット (masukotto) ของโอลิมปิกครั้งนี้ มีชื่อว่า Miraitowa มาจากคำว่า Mirai (未来) ที่แปลว่า **อนาคต** กับคำว่า Towa (永遠) ที่แปลว่า **นิรันดร์** หมายถึงความปรารถนาให้การแข่งขันโตเกียวโอลิมปิก 2020 นี้เข้าไปสู่ออนาคตที่เต็มไปด้วยความหวังของผู้คนทั่วโลกตลอดไป นอกจากนี้

มาสคอตโตเกียวโอลิมปิกแล้วก็ยังมีส่วนคอตพาราลิมปิกอีกด้วย มาสคอตนี้มีชื่อว่า Someity มาจากคำว่า Someiyoshino (ソメイヨシノ) เป็นชื่อพันธุ์ของดอกซากุระที่พบเห็นได้ทั่วไปในประเทศญี่ปุ่น และคำว่า So Mighty ที่แปลว่า **ทรงพลัง** ซึ่งเป็นตัวแทนนักกีฬาพาราลิมปิกที่เอาชนะอุปสรรค และกำหนดขอบเขตของความเป็นไปได้ใหม่ ๆ

แนวคิดด้านการรักษาสิ่งแวดล้อมของโตเกียวโอลิมปิกก็โดดเด่นเช่นเดียวกัน มีการนำวัสดุรีไซเคิลมาใช้ในหลาย ๆ รูปแบบ เช่น ขบวนวิ่งคบเพลิง ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 聖火リレー (seika rirei) ชุดของผู้วิ่งคบเพลิงโอลิมปิกทำขึ้นจากขวดพลาสติกรีไซเคิล เหรียญรางวัลก็ทำขึ้นจากการรีไซเคิลสมาร์ทโฟน และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็กที่ประชาชนบริจาคตั้งแต่เดือนเมษายน 2017 ถึงเดือนมีนาคม 2019

แนวคิดด้านการเชื่อมโยงโตเกียวโอลิมปิก 1964 ผู้อ่านท่านใดที่ได้ชมพิธีเปิดการแข่งขันโตเกียวโอลิมปิกที่ผ่านมา คงจะจำกันได้ถึง **ピクトグラム (pikutoguramu) หรือ Pictogram หรือ รูป**

สัญลักษณ์แทนการสื่อสารที่ทำให้ทุกคนเข้าใจข้อมูลแทนการใช้ตัวอักษร และประเทศญี่ปุ่นได้นำมาใช้ในวงการกีฬาเป็นครั้งแรกในโตเกียวโอลิมปิก ปี 1964 และประเทศญี่ปุ่นก็ได้นำของเดิมที่เคยใช้ในปี 1964 กลับมาใช้อีกครั้งในโตเกียวโอลิมปิก 2020

ลำดับสุดท้าย ผู้เขียนขอเสนอคำศัพท์เกี่ยวกับกีฬา และนักกีฬาที่น่าสนใจนะครับ

- กีฬาเบสบอล ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 野球 (yakyuu)

- กีฬาเทเบิลเทนนิส (ปิงปอง) ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 卓球 (takkyuu)

- กีฬาว่ายน้ำ ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 競泳 (kyouei)

- กีฬาเทควันโด ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า テコンドー (tekondou)

- กีฬากีฬา ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 陸上競技 (rikujou kyougi)

- นักกีฬา ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 選手 (senshu)

- ผู้ชาย ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 男子 (danshi)

- ผู้หญิง ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 女子 (joshi)

- ประเภทเดี่ยว ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 個人 (koin)

- ประเภททีม ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 団体 (dantai)

- หมู่บ้านนักกีฬา ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 選手村 (senshumura)

เป็นอย่างไรบ้างครับ สำหรับเรื่องราวของคำยืมจากภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาญี่ปุ่น หวังว่าท่านผู้อ่านคงจะได้รับความรู้ไปบ้างไม่มากก็น้อยนะครับ แล้วติดตามคอลัมน์ สนุกกับภาษาญี่ปุ่น ใน TPA News ฉบับต่อไปนะครับ